

जोतिष

१

१



१

ॐ श्री गणेशाय नमः ॐ नमस्तुत्य महदेवं शर्वशास्त्रविशारदभविष्यदर्शने धाय  
वक्ष्यंते यंच पक्षिणाम् २ अनेन शास्त्रशारेण लोके कालनयं प्रति फलाफलानि वक्ष्यं  
ते कार्यकार्येषु निश्चये २ आगतं पृष्ठकं दृष्ट्वा देवज्ञः सावधानतः यच्च करोमि कर्म  
णितत्तत्सर्वविचारयेत् ३ आरूढात्प्रलम्बेन प्रथमाक्षरतोपि च ज्ञातव्यं चेष्टया चै  
व त्वगानां बुद्धिमुत्तमैः ४ ~~अथ~~ दुर्जणक्षरकैर्हीनं ककाराणां विन्यसेत् त्रि  
भिर्भागं विजानीयात् स्रद्धा शेषे क्षणमिह ५ पंचभूतेषु दशदिग्दैवानि वलानि च

६



कालो वर्णवर्णमैत्रं धातुलिङ्गादयक्रमात् ५ यस्य नामाक्षरस्यारौ स्विमा रुडा उच्यते अ  
 कारादिस्वराणां च पंचानां च विचारतः ६ अकारः खेन आख्यातः इकारः पिंगलसाया  
 उकारो वायसश्चैव एकारस्ताम्ररोषरं ७ ओकारो नैलकेठश्च वर्णाणां पश्चिमं स्रजः क्षि  
 तिं प्रगमरेज्यश्च जलं दक्षिणदिग्भृगुः ८ वह्निपश्चाद्दरासूनुः वायुदिक् चंद्रमस्तथा  
 गगने च चतुष्कोणं मध्यं सूर्यसुतः क्रमात् ९ क्षितिर्वत्सा जले विष्णुस्तथा रुद्रो दुताशने  
 ईश्वरः पवनो देवस्तथा काशो महेश्वरः १० अंशश्चाश्वनिं पूर्वसप्तनक्षत्रमुच्यते



तत्कमाहिषद्विः पंचपंचततः परं १२ प्राक्तनपिंगलोपाये पश्चिमेकाक उच्यते  
 उत्तरेतामचूः अमयूरो मध्यमेतया १३ श्वेनो गौतयैः प्रावैपिंगलोपाम्यनैः ततोः र्वय  
 स्यः पश्चिमेवापुर्दृशो दीचीचकुक्कुटः मध्यमे नीलकंठस्य दिग्ग्यस्थिरनिश्चयः १४  
 भकारे मेघसिंहालिः कन्यायुग्मकर्कटौ उकारे धनमौ नौ च एकास्तुतुला वयौ १५  
 औकारे मृगकुंभौ च इत्येतदृशि पक्षिः कः भूः अधनुमीनौ पिंगलस्तुतुला वयौ १६  
 काकोऽथ शिको मेघः कुक्कुटो युग्मकुंभौ मयूरश्च घटो नक्रः कृत्स्नैवे पक्षि संशयः १७



प्रथमो रविरौचद्वितीयाचंद्रचंद्रजौनतायागुरुवारश्चतुर्थीभृगुवासरं पंचमी रविसुत्रश्च  
 षष्ठी एतं क्रमलोदिनं श्येनोर्कभूमे रविजेतुकाकोशिषीभृगुकुठकोत्तमौमे वाचस्पतिः पिंग  
 लो कृष्णपक्षे सूर्यो द्यातवदुटिकाप्रमाणं भूते मयूरकुन्वौचकुकुरो वर्तमानकः वायसः श्ये  
 नराट श्यातौ वर्तमानभविष्यसौ १८ श्येनो हिरण्यवर्णश्च पिंगलो शुक्लवर्णकः काकोर  
 लो याचित्रश्च कुरः श्यामयुक्शिषी १९ ऊर्ध्वदृष्टिश्च जीवश्च अधोदृष्टिश्च मूलकं  
 समदृष्टिभवेद्दुहते चेष्टस्य लक्षणं २० काको वलीतु सर्वेभ्यो तस्मात् श्येनो हि दुर्वलः



२७ श्रीगुरुदेव प्रसादात् प्रपन्नः श्रीगुरुदेव प्रसादात् प्रपन्नः २८

कुकुलोहर्वलोऽस्मिन्भ्य ईरितः २१ नीलकंठश्च सर्वेभ्यो दुर्वलो भवति ध्रुवं मित्रं मयू

रथेन स्य शत्रुकुटुम्बाय सौ सुहृदौ पिंगलस्येनौ मयूररुणशेखरौ कामस्य शत्रवौ नि

त्यं पिंगलः श्येनकुकुरः कुकुरस्य रिपुर्नित्यं मयूरस्य च पिंगलः कुकुरस्य रिपुः स्यात्सदा

श्वेतवायसौ नीलकंठस्य सहस्रद्वयसदकुकुठपिंगलौ २४ श्वेतो मूलं भवेत्कुज्वो जीवधातुस्तु

वायसः कुरुरो मूलजीवौ तु वधातुशि षडिधक् २५ श्येनो नरो बध् कुज्व पुरुषो वायसो तथा

कुङ्कुमास्त्रा पुमास्तु शायिणी कवलेक्षणः २६ चण्ड्यादापगलो जपो द्विपदोऽप्येन वायसो तोम्

पुंड्रस्यैरुंगीशियं दीपसिनेरुं